

Nr 22.

Ankom till riksdagens kansli den 1 februari 1946 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1945/46, i vad propositionen avser folkhushållningsdepartementets verksamhetsområde.

(2:a avd.)

Driftbudgeten.

Elfte huvudtiteln.

1:o) **Undanförsel av varuförråd.** I enlighet med Kungl. Maj:ts i propositionen nr 2 framlagda förslag (bilaga 11, punkt 1, s. 89—91 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över folkhushållningsärenden för den 4 januari 1946), vilket avser anvisande av medel för täckning av vissa av Kungl. Maj:t anbefallda, redan vidtagna undanförselåtgärder, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Undanförsel av varuförråd* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 660 000 kronor.

2:o) **Upplysningsverksamhet rörande folkhushållningsfrågor.** Under denna rubrik (punkt 2, s. 91 och 92) har chefen för folkhushållningsdepartementet till behandling upptagit frågan om fortsatt upplysningsverksamhet av ifrågasvarande slag.

I skrivelse den 29 juni 1945, nr 502, anmälde riksdagen, att riksdagen — i samband med anvisande av medel till avveckling av statens informationsstyrelse — till Upplysningsverksamhet rörande folkhushållningsfrågor för budgetåret 1945/46 under elfte huvudtiteln anvisat ett förslagsanslag av 62 500 kronor. I skrivelsen anförde riksdagen bland annat, att nämnda anslag vore avsett att för tiden från och med den 1 oktober 1945 användas för bestridande av kostnaderna för utgivande av tidskriften »Från departement och nämnder», samt för övrig erforderlig upplysning i ransonerings- och kristidsfrågor. Riksdagen förutsatte, att den åsyftade verksamheten skulle upprätthållas endast i den omfattning, som av förhållandena oundgängligen påkallades, och

räknade med att verksamheten skulle kunna slutföras med utgången av mars månad 1946. Därest så icke skulle visa sig möjligt borde framställning om ytterligare medelsanvisning för ändamålet framläggas för 1946 års riksdag.

Genom beslut den 27 september 1945 förordnade Kungl. Maj:t om inrättande inom statens priskontrollnämnd av en fristående byrå, benämnd statens upplysningsbyrå, för fullgörande av de uppgifter som dittills ankommit på upplysningsavdelningen inom statens informationsstyrelse. I samband därmed ställde Kungl. Maj:t förslagsanslaget till Upplysningsverksamhet rörande folkhushållningsfrågor till statskontorets förfogande för utbetalning, på rekvisition i mån av behov, till priskontrollnämnden, som skulle äga disponera anslaget för därmed avsett ändamål i enlighet med bestämmelser som Kungl. Maj:t meddelade. Kungl. Maj:t medgav vidare, att priskontrollnämnden finge för bestridande av utgifter för avlöningar och omkostnader för upplysningsbyrån under tiden 1 oktober—31 december 1945 taga i anspråk högst 33 000 kronor av anslaget. Sedermera har Kungl. Maj:t genom beslut den 14 december 1945 medgivit, att ytterligare 25 000 kronor av anslaget finge användas för bestridande av utgifterna för upplysningsbyrån under tiden 1 januari—31 mars 1946.

Departementschefen har för egen del anfört följande.

Den upplysningsverksamhet rörande folkhushållningsfrågor som bedrivs av statens upplysningsbyrå torde böra fortsätta så länge det till följd av kris-tidsregleringarna är behövt. Tack vare de inträdda förbättringarna i vårt lands försörjningsläge ha ransoneringarna på flera områden redan kunnat upphävas. Åtskilliga ransoneringar kunna dock väntas äga bestånd ännu den 1 juli 1946. Under sådana förhållanden synes upplysningsbyrån böra fortsätta med sin verksamhet under hela innevarande budgetår. Det av riksdagen angivna beloppet torde emellertid icke vara tillräckligt för bestridande av kostnaderna för byråns verksamhet under denna tid. Jag förutsätter därför att anslaget, som har förslagsanslags natur, får överskridas. Då ytterligare medelsbehov blir aktuellt, torde jag få anmäla frågan härom för Kungl. Maj:t. Men hänsyn till riksdagens uttalande om tidpunkten för upplysningsverksamhetens avveckling samt om riksdagens medverkan vid ytterligare medelsanvisning synes vad jag nu anfört böra bringas till riksdagens kännedom.

Utskottet.

Såsom departementschefen framhållit, ha de inträdda förbättringarna i vårt lands försörjningsläge möjliggjort upphävande av ransoneringarna på flera områden. Utskottet har även med tillfredsställelse uppmärksammat departementschefens strävanden att, så snart förhållandena möjliggöra det, slopa också de återstående ransoneringarna. Då det emellertid kan förutses, att dessa i viss utsträckning måste äga bestånd ännu vid innevarande budgetårs utgång, torde det vara lämpligt att — såsom departementschefen förutsatt skola bliva fallet — den upplysningsverksamhet rörande folkhushållningsfrågor som bedrivs av statens upplysningsbyrå alltjämt fortsättes i erforderlig omfattning, åtminstone intill utgången av innevarande budgetår. Utskottet har således icke funnit anledning till erinran mot vad departementschefen anfört rörade fortsatt medelsdisposition från förevarande anslag.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må i skrivelse till Kungl. Maj:t giva tillkänna vad utskottet sålunda anfört.

3:o) **Tillfälligt lönetillägg.** Beträffande Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag (punkt 3, s. 92) kommer utskottet att senare under riksdagen avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

Stockholm den 1 februari 1946.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar *Johan Bernhard Johansson, Oscar Olsson, Gränebo, Larsson, Karl Andersson, Mannerskantz, Gustaf Karlsson, Ekströmer, Petersson, Johan Eric Ericson, Näsström* och *Gustav Emil Andersson*; samt

från andra kammaren: herrar *Törnkvist, Eriksson* i Stockholm, *Svensson* i Grönvik, *Ward, Falla, Rubbestad, Mårtensson, Viklund, Holmström, Hoppe, Petterson* i Degerfors och *Boman* i Kieryd.
